

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN
BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Overzicht van de ontwikkelingen op niveau van de Europese Unie (EU) – juni 2022

In deze mededeling aan de Vlaamse Regering wordt een overzicht gegeven van de voor Vlaanderen relevante ontwikkelingen in het Europese besluitvormingsproces tijdens de maand juni.

1. Discussies voorbij maand in de (Europese) Raad

1.1. EU-leiders verlenen Oekraïne en Moldavië status van kandidaat-lidstaat

Op 23 en 24 juli vond een bijeenkomst plaats van de Europese Raad voorafgegaan door een bijeenkomst tussen de EU-leiders en de leiders van de Westelijke Balkan. De EU-leiders verleenden Oekraïne en Moldavië de status van kandidaat-lidstaat en bevestigden het Europese perspectief van Georgië. Daarnaast bevestigden ze hun toezegging om meer militaire steun en financiële bijstand te verlenen aan Oekraïne, en riepen zij gelijkgestemde partners op om zich bij de EU-sancties aan te sluiten. Wat de betrekkingen met niet-EU-partners in Europa betreft, heeft de Europese Raad zijn eerste strategische bespreking gehouden over het concept 'Europese politieke gemeenschap' – dit met het oog op een mogelijke eerste bijeenkomst in Praag onder het inkomend Tsjechisch Voorzitterschap. Ook het optreden van Turkije in het oostelijke Middellandse Zeegebied en het recht van het Wit-Russische volk op vrije en eerlijke verkiezingen werden besproken. Over de Conferentie over de Toekomst van Europa namen de EU-leiders geen concreet vervolgsbesluit. Elke EU-instelling wordt uitgenodigd om hier binnen de eigen bevoegdheids sfeer gevolg aan te geven. Verder was er geen doorbraak mogelijk met betrekking tot de uitbreidingsagenda in de Westelijke Balkan. Tijdens een Eurotop in inclusieve vorm spraken de leiders hun steun uit voor het toetreden van Kroatië tot de Eurozone vanaf 1 januari 2023 en bespraken ze de stijging van de prijzen van energie, voedsel en grondstoffen. België zette zich samen met o.m. Nederland, Luxemburg, Duitsland en Italië in om verdere stappen te zetten richting een hechtere en meer gecoördineerde EU-energiepolitiek.

1.2. Raad Algemene Zaken bespreekt opvolging Toekomstconferentie en EU-uitbreiding

Tijdens de Raad Algemene Zaken van 21 juni hielden de EU-ministers een eerste inhoudelijke bespreking over de voorstellen uit het eindverslag van de Conferentie over de Toekomst van Europa. Voor de overgrote meerderheid van de voorstellen is geen verandering van de EU-verdragen nodig. De ministers spraken af om tijdens de informele bijeenkomst in juli van gedachten te wisselen over de prioritering van de voorstellen. De ministers bereidden ook de bijeenkomst van de Europese Raad van 23-24 juni voor. Hoog op de agenda stonden de lidmaatschapsaanvragen van Oekraïne, Moldavië en Georgië. België, gesteund door onder meer Nederland, Duitsland, Denemarken en Portugal, onderstreepte het belang van de link tussen hervormingen en het toekennen van de status van kandidaat-lidstaat, het hanteren van de gebruikelijke procedures en tijdslijnen in het verdere proces, het feit dat verdere beslissingen van de Raad afhangen van implementatie van deze hervormingen en de absorptiecapaciteit van de EU als onderdeel van de Kopenhagencriteria inzake lidmaatschap.

1.3. WTO-Ministeriële Conferentie behaalt resultaten en EU sluit handelsovereenkomst met Nieuw-Zeeland

Ondanks de lage verwachtingen bij aanvang, konden er op de 12de Ministeriële Conferentie van de Wereldhandelsorganisatie (WTO), die doorging in Genève van 12 tot 17 juni, akkoorden gevonden worden over belangrijke dossiers. Naast een bescheiden akkoord over het beperken van schadelijke subsidies in de visserij en een verlenging van het engagement om geen tariefheffingen op elektronische transacties te heffen, kwam men eveneens tot een akkoord inzake handel en gezondheid – inclusief een tekst over de TRIPS-flexibiliteiten omtrent intellectuele eigendomsrechten voor COVID-vaccins. Daarenboven werd er een verklaring goedgekeurd omtrent voedselzekerheid – een thema dat sinds de Russische invasie van Oekraïne centraal staat. Ten slotte werd ook over de WTO-hervorming een akkoord bereikt. Naast de individuele uitkomsten per dossier toont dit resultaat ook aan dat de WTO nog in staat is om resultaten te behalen en wordt het belang van multilateralisme in de verf gezet – iets wat belangrijk is voor Vlaanderen. Een akkoord werd ook gevonden in Brussel op 30 juni tussen de EU en Nieuw-Zeeland over een vrijhandelsovereenkomst. Hiermee worden tarieven tussen beide partners drastisch verlaagd en handel vergemakkelijkt. Ook bevat de overeenkomst een zeer ambitieus hoofdstuk inzake handel en duurzame ontwikkeling. Zowel de 12de Ministeriële Conferentie als de voortgang van de handelsbesprekingen met Nieuw-Zeeland werden tijdens

de Raad Buitenlandse Zaken (Handel) van 3 juni besproken. Daarnaast kwamen tijdens die Raad ook de positieve dynamiek van de handelsbetrekkingen tussen de EU en de Verenigde Staten, de laatste ontwikkelingen in de handelsbetrekkingen met China en een aantal lopende bilaterale handels- en investeringsbesprekingen aan bod.

1.4. Ministers buigen zich over toekomst van cohesiebeleid

Op 2 juni ging de Raad Algemene Zaken Cohesiebeleid door in Luxemburg. De ministers hielden een gedachtewisseling over het 8ste cohesierapport en keurden raadsconclusies goed over de toekomst van het cohesiebeleid. Tijdens de gedachtewisseling benadrukte België dat het EU-beleid versterkt kan worden door meer rekening te houden met regionale verschillen. België benadrukte ook dat het nodig is om het cohesiebeleid verder te vereenvoudigen. Vervolgens bespraken de ministers tijdens een informele lunch de gevolgen van de Russische agressie tegen Oekraïne voor het cohesiebeleid. Verschillende lidstaten pleitten voor meer flexibiliteit om de impact van de crisis op te vangen. Hoewel België geen voorstander is van het gebruik van het cohesiebeleid als crisisinstrument, toonde het zich – gelet op de uitzonderlijke omstandigheden – bereid om bepaalde pistes verder te bestuderen.

1.5. Europese Transportraad neemt vijf algemene benaderingen aan

Op 2 juni namen de EU-ministers van Transport vijf algemene benaderingen aan over de herziening van de Richtlijn over intelligente transportsystemen, de Richtlijn voor verbeterde stabiliteitsvereisten voor ro-ro-passagiersschepen (passagiersschepen met roll-on/roll-off-laadruimten), alsook over drie 'Fit For 55'-transportdossiers (het voorstel tot verordening voor alternatieve brandstoffeninfrastructuur ter herziening van de huidige richtlijn (AFIR), ReFuelEU Aviation en FuelEU Maritime). België stemde in met vier van de voorliggende algemene benaderingen, maar onthield zich in het dossier ReFuelEU Aviation met steun aan een verklaring van Duitsland waarin het verzet tegen opname van Synthetic Low Carbon Fuels (SLCF) in het voorstel wordt benadrukt. Ook voor FuelEU Maritime sloot België zich aan bij een verklaring om een verhoogd ambitieniveau te bepleiten. In de 'Fit for 55'-discussies volgde Vlaanderen een ambitieuze lijn. Inzake AFIR pleitte Vlaanderen voor een hoger ambitieniveau in de uitrol van laadinfrastructuur voor lichte voertuigen. Daarnaast bepleitte Vlaanderen een doelstelling om walstroom op terminalniveau, in plaats van op havenniveau, te voorzien om meer gericht te kunnen investeren. Dit werd echter slechts in een overweging in de tekst vermeld. Daarnaast hielden de EU-ministers een beleidsdebat over de herziening van het Trans-Europese transportnetwerk (TEN-T-verordening). Vlaanderen pleitte daarbij voor de opname van duidelijke vereisten voor binnenvaartinfrastructuur en voor de erkenning van energiehavens. Ook vond er een lunchdebat plaats over de crisis in Oekraïne en het Solidarity Lanes-initiatief. Tot slot werd in de marge van de Raad, op initiatief van minister Gilkinet, een 'Bike Declaration' ondertekend door Nederland, Luxemburg, Denemarken, Ierland en Oostenrijk.

1.6. Telecomministers vergaderen over AI-Verordening en groene en digitale transitie

Op 3 juni kwamen de Europese Ministers bevoegd voor Telecom en Digitalisering samen op de Raad Telecom. Daar bespraken ze de vooruitgang in de lopende wetgevingsdossiers (AI Verordening, eIDAS-Verordening en de Data Act). België wees op het belang van een sterkere AI-governance en -handhaving op Europees niveau. Samen met andere lidstaten uitte België ook bezorgdheden over de huidige definitie van Artificiële Intelligentie-systemen, die te breed is. Spanje gaf aan sterk in te zetten op het luik innovatie en reeds op nationaal vlak te werken aan een 'regulatory sandbox' om innovatie aan te moedigen. Tijdens het beleidsdebat kwamen de lidstaten overeen dat er nood is aan methodologieën om de impact van de digitale sector op de groene transitie beter te kunnen meten en vergelijken. Tenslotte vermeldde het inkomend Tsjechisch Voorzitterschap haar prioriteiten. De werkzaamheden met betrekking tot de AI-Verordening en

eIDAS-Verordening zullen voorrang krijgen, hoewel het Voorzitterschap niet uitsluit tot een algemene benadering voor de Data Act te komen in de Raad.

1.7. EU-ministers verwelkomen voorstel voor Europese Chipwet

Op 9 juni vergaderde de Raad Concurrentievermogen rond Industrie. De Europese ministers bespraken daar voor de eerste keer uitvoeriger het voorstel van de Europese Commissie voor een nieuwe Europese Chipwet. Ze verwelkomden het voorstel om de productiecapaciteit op te drijven en een innovatief, krachtig en dynamisch ecosysteem rond halfgeleiders uit te bouwen. Daarbij gaven ze politieke oriëntaties voor de verdere onderhandelingen. Het Frans Voorzitterschap presenteerde ook een voortgangsrapport over de werkzaamheden van de Raad in het dossier van de Europese Chipwet. Vlaanderen verwelkomt het voorstel dat van groot belang is voor de Vlaamse economie en industrie. De drie pijlers van de Europese Chipwet, die onlosmakelijk verbonden zijn met elkaar, voorzien een coherente langetermijnoplossing om het industriële leiderschap en de strategische autonomie van de Unie in strategische sectoren te versterken. Voor Vlaanderen dient de Europese Chipwet pan-Europese samenwerking te faciliteren. De hele Europese economie – met inbegrip van de gekende halfgeleiderindustrie, de nichesectoren én andere sectoren – moet (al dan niet op lange termijn) de vruchten kunnen plukken. De tweede pijler mag zich niet beperken tot een strikte focus op het ontwikkelen van productiecapaciteit in de enge zin. Voor Vlaanderen moet er evenveel aandacht gaan naar investeringen doorheen de volledige waardeketen. Er wordt dan ook geijverd voor een ecosysteembenadering. Voorts vond tijdens de Raad ook een oriëntatiedebat plaats over het versterken van de veerkracht van Europese strategische industriële ecosystemen, alsook een lunchdebat over het versterken van de interne markt voor de groene transitie. Het inkomend Tsjechisch Voorzitterschap presenteerde zijn voorzitterschapsprogramma, waarin het bereiken van een algemene benadering over de Europese Chipwet tegen december 2022 een belangrijke plaats zal innemen.

1.8. Jonge onderzoekers krijgen extra ondersteuning in tijden van crisis

Tijdens de Raad Concurrentievermogen over Onderzoek op 10 juni hielden de EU-ministers een oriëntatiedebat over de ondersteuning van jonge onderzoekers in tijden van crisis. De ministers haalden aan welke moeilijkheden onderzoekers hebben ondervonden in hun land en welke maatregelen in hun land zijn genomen. Ze benadrukten het belang van flexibiliteit en de meerwaarde van gecoördineerde actie op Europees niveau. De COVID-19-pandemie en de oorlog in Oekraïne hebben een grote impact op de onderzoeksgemeenschap, en meer bepaald op jonge en buitenlandse onderzoekers. Ook het onderzoekswerk zelf ondervond de gevolgen. Om deze moeilijkheden te overwinnen, werden ook in Vlaanderen maatregelen genomen. Zo werden tijdelijke wijzigingen aangebracht aan de wetgeving over onderzoeksfondsen en de financiering van jonge onderzoekers. De middelen konden anders en over een langere periode besteed worden. Ook de duur van de beurzen werd verlengd. Daarnaast leverden ook Vlaamse onderzoeksinstituten grote inspanningen door psychosociale ondersteuning te bieden en cursussen en conferenties online te organiseren. Vlaanderen vindt het belangrijk te investeren in noodmaatregelen op het niveau van de Unie om onderzoekers op te vangen wier onderzoek door een bepaalde crisis in het gedrang komt. Richtsnoeren van de Europese Commissie over deze kwesties zouden nuttig kunnen zijn. Daarnaast werden tijdens de Raad ook drie sets van raadsconclusies aangenomen over Europese missies, waarden en principes voor internationale samenwerking in O&I, en onderzoeksbeoordeling en de uitvoering van open wetenschap. Het inkomende Tsjechisch Voorzitterschap presenteerde zijn voorzitterschapsprogramma, dat zal focussen op enerzijds synergiën in O&I-financiering en anderzijds Europese onderzoeksinfrastructuren.

1.9. Oekraïne-crisis beheerst agenda van landbouwministers

Tijdens de Raad Landbouw van 13 juni gaf Landbouwcommissaris Wojciechowski een stand van zaken van de impact van de Russische invasie in Oekraïne. Het ging met name over de moeilijkheden in verband met de uitvoer van graan, de daaraan gekoppelde voedselonzekeerheid en mogelijke maatregelen. Daarnaast gaf hij toelichting bij de EU-marktsituatie, die onder meer impact ondervindt van extreme weersomstandigheden en nog steeds stijgende inputprijzen van onder meer energie en meststoffen. De lidstaten vroegen extra maatregelen, waaronder een uitzondering voor bepaalde groene randvoorwaarden in het kader van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid. Voor Vlaanderen is het van belang om de landbouwmarkten van dichtbij te monitoren, gezien de uitdagingen die ze kennen, in het bijzonder in de varkenssector. Tot slot presenteerden de Commissarissen Kyriakides en Wojciechowski het verslag over de toepassing van gezondheids- en milieunormen op ingevoerde producten. Daaruit bleek dat er vooruitgang mogelijk is om de EU-normen toe te passen op ingevoerde landbouwproducten.

1.10. Visserijministers houden gedachteswisseling over vooruitgangsrapport van het Gemeenschappelijk Visserijbeleid en vangstmogelijkheden in 2023

Tijdens de Visserijraad op 13 juni vond een gedachteswisseling plaats over het voortgangsrapport over het Gemeenschappelijk Visserijbeleid. Hieruit blijkt dat steeds meer visbestanden zich op duurzame niveaus bevinden, vooral in de Noordoost-Atlantische Oceaan en in de bestanden gedeeld met het VK en Noorwegen. De goede resultaten zijn volgens Commissaris Sinkevicius te danken aan de goede werking van het Gemeenschappelijk Visserijbeleid. Vooral in de Oostzee en de Middellandse Zee is er nog verbetering nodig. Daarnaast ging er veel aandacht naar de relaties met derde landen. Vooral een gezamenlijke verklaring over de Russische Federatie en de niet-duurzame visserijpraktijken in de Oostzee kreeg veel belangstelling. De Commissie wordt gevraagd om alle mogelijke wettelijke en politieke instrumenten te analyseren om dit te verhelpen. Uiteraard besprak men de impact van de hoge brandstofprijzen op de visserijsector. Vlaanderen uitte in het bijzonder ongerustheid over de geplande ban die Noorwegen wil instellen op de boomkorvisserij (d.i. een bepaalde vismethode) vanaf 1 oktober 2022.

1.11. Politiek akkoord over adequate minimumlonen in de EU bereikt

Op 16 juni informeerde het Frans Voorzitterschap de ministers van Werkgelegenheid en Sociale Zaken over het voorlopig politiek akkoord bereikt tussen de Raad en het Parlement over de ontwerprichtlijn betreffende toereikende minimumlonen in de EU. Collectieve onderhandelingen over loonvorming zijn een belangrijk instrument om ervoor te zorgen dat werknemers toereikende minimumlonen ontvangen. De richtlijn beoogt dan ook het aantal werknemers dat onder dit systeem valt uit te breiden. Wanneer de dekkingsgraad van collectieve onderhandelingen lager is dan 80% moeten de lidstaten een actieplan opstellen om dat percentage te verhogen, inclusief een duidelijk tijdschema en concrete maatregelen. Naast collectieve onderhandelingen hanteren sommige lidstaten ook een systeem van wettelijke minimumlonen. Die lidstaten wordt verzocht een procedureel kader in te stellen om deze minimumlonen aan de hand van duidelijke criteria vast te stellen en bij te werken. Voor België werd bekomen dat de private sector onder het luik collectieve onderhandelingen valt en de publieke sector onder het luik wettelijke minimumlonen. Verder bespraken de Europese ministers de nationale doelstellingen van de lidstaten ter aanvulling van de kerndoelen van het actieplan voor Europese sociale rechten. De Raad nam verder in het kader van de EU Skills Agenda een aanbeveling aan over individuele leerrekeningen. De Raad beveelt de lidstaten aan te overwegen individuele leerrekeningen in te voeren om mensen in staat te stellen deel te nemen aan arbeidsmarktgerichte opleidingen, en bij de invoering ervan een faciliterend kader in te stellen. Om de sociale en werkgelegenheidsuitdagingen van de Europese Green Deal te verzachten, heeft de Raad ook een aanbeveling aangenomen die ervoor moet zorgen dat de transitie van de Unie naar een klimaatneutrale en ecologisch duurzame economie tegen 2050 eerlijk verloopt en niemand achterlaat. Tot slot hadden de

ministers ook een discussie rond de tewerkstelling van personen met een handicap. België vermeldde daarbij het belang van een non-discriminatiebeleid en van de sociale economie.

1.12. Eurogroep keurt toetreding van Kroatië goed

Op 16 juni debatteerden de EU-ministers over de invoering van de euro in Kroatië op basis van de convergentieverslagen van de Europese Commissie en de Europese Centrale Bank. De Eurogroep besloot dat Kroatië voldoet aan alle criteria om tot de eurozone toe te treden en beveelt aan om de euro in de lidstaat in te voeren op 1 januari 2023. De ministers bespraken verder het 14de verslag over het verscherpte toezicht op Griekenland. Het stemde de Eurogroep tevreden dat de noodzakelijke voorwaarden zijn vervuld om de 7de tranche van beleidsafhankelijke schuldmaatregelen, ter waarde van €748 miljoen, vrij te geven. De Eurogroep sprak zich ook positief uit over het voornemen van de Europese Commissie om het verscherpt toezicht, na het verstrijken ervan op 20 augustus 2022, niet te verlengen, gezien de succesvolle uitvoering van het grootste deel van de Griekse beleidstoezeggingen. De ministers bespraken ten slotte de ontwikkelingen betreffende de bankenunie en namen een verklaring aan over de toekomst van de bankenunie.

1.13. Minimumbelasting voor multinationale bedrijven nog steeds niet goedgekeurd

Tijdens de Raad Economische en Financiële Zaken van 17 juni bespraken de ministers het voorgestelde besluit over het stelsel van nieuwe eigen middelen van de EU aan de hand van het voortgangsrapport van het Frans Voorzitterschap. Er werd daarbij ingegaan op de drie nieuwe categorieën van eigen middelen die moeten bijdragen aan de terugbetaling van NextGenerationEU. Die zijn gebaseerd op CBAM-inkomsten, het uitgebreide ETS-systeem en herverdeelde belastingbasissen op basis van Pijler 1 van het wereldwijd belastingakkoord van de OESO/G20. Verder maakten de ministers de balans op van de uitvoering van de Faciliteit voor Herstel en Veerkracht. Ze keurden ook het Plan voor Herstel en Veerkracht (PHV) van Polen goed. Vooraleer Polen de door de Europese Commissie opgelegde extra mijlpalen behaalt om de rechtstaat te vrijwaren, kan het land echter geen subsidies ontvangen. België onderlijnde tijdens het debat de noodzaak om de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht in Polen nauw op te volgen. Nederland onthield zich als enige lidstaat in de stemming. De goedkeuring van het Poolse PHV moest het pad effenen voor een akkoord over de omzetting van Pijler 2 van het OESO/G20-akkoord. Die pijler legt een minimumwinstbelasting van 15% op voor multinationale bedrijven. Polen had de afgelopen maanden een akkoord geblokkeerd om de druk op te voeren voor de goedkeuring van het Poolse PHV. Echter trok Hongarije zijn steun voor de tekst in omdat het meent dat het voorstel de Europese economie in de huidige context van oorlog en inflatie te zeer zou schaden. Het lijkt echter dat ook Hongarije op zoek is naar concessies in andere dossiers, zoals de goedkeuring van het Hongaarse PHV. De ECOFIN-Raad heeft ten slotte de landenspecifieke aanbevelingen voor 2022, die werden geformuleerd in het kader van het Europees Semester, besproken en goedgekeurd.

1.14. Ministers van Volksgezondheid verwelkomen voorstel over Europese ruimte voor gezondheidsgegevens

Op 14 juni besprak de Gezondheidsraad het voorstel van verordening betreffende de Europese ruimte voor gezondheidsgegevens. De ministers verwelkomden dit wettelijk kader voor de uitwisseling van gezondheidsgegevens om de gezondheidszorg efficiënter te maken en wetenschappelijke onderzoek te bevorderen. Veiligheid, gegevensbescherming en het vertrouwen van de burgers zijn daarbij cruciaal. Verder werd de herziening van de mondiale gezondheidsstrategie besproken. De ministers steunden dit herzieningsproces en gaven een aantal prioriteiten aan, zoals het versterken van de gezondheidsstelsels, toekomstige pandemieën (besmettelijke ziekten), One Health en klimaat. Verschillende lidstaten riepen ook op om de EU te versterken door beter te coördineren en met één stem te spreken. Tot slot werden ook de volgende punten aangehaald: het implementatieprobleem van de Verordeningen over medische

hulpmiddelen door een tekort aan aangemelde instanties, het tekort aan klinische proeven die de relatieve meerwaarde van nieuwe producten aantonen en de problemen met de vaccinatiestrategie (teveel aan vaccins – aanpassing van de contracten).

1.15. EU-ministers van Buitenlandse Zaken veroordelen impact van Russische agressie tegen Oekraïne op wereldwijde voedselzekerheid

De Raad Buitenlandse Zaken van 20 juni legde de focus op de desastreuze gevolgen van de oorlog in Oekraïne op de mondiale voedselzekerheid. In het bijzonder wees men op de kwetsbaarheid van Afrikaanse landen. Naast financiële steun aan deze landen garandeerden de EU-ministers ook Europese ondersteuning via solidariteit, voedselproductie, stabilisatie van handel en multilaterale samenwerking. Daarnaast werden de banden tussen de Europese Unie en Egypte aangehaald. Zo volgde er een evaluatie van de EU-Egypte-Associatieraad. Bij de gesprekken lag de nadruk op voedselzekerheid en de cruciale samenwerking tussen beide partijen in aanloop naar de klimaatconferentie die in november 2022 in Egypte zal plaatsvinden. Als laatste formele punt stond de Hoorn van Afrika op de agenda, met een geografische focus op Soedan, Ethiopië en Somalië. De situatie in de regio werd geëvalueerd en de ministers onderstreepten een EU-engagement in de regio op lange termijn. Als laatste werden er raadsconclusies aangenomen over het Team Europe-actieplan over de voedselzekerheids crisis, een strategisch partnerschap met de Golflanden en de externe dimensie van terroristische en extremistische dreigingen.

1.16. Lidstaten nemen algemene benadering aan over Hernieuwbare Energie en Energie-efficiëntie-Richtlijnen

Op 27 juni kwamen de EU-Energieministers bijeen voor de formele Energieraad. Net als voor de leefmilieu-dossiers ambieerde het Frans Voorzitterschap een algemene oriëntatie voor de 'Fit for 55'-dossiers. Daarnaast kwam ook de actuele energiesituatie aan bod. De voorgestelde algemene benadering inzake de Richtlijn Energie-efficiëntie werd breed ondersteund door de lidstaten, ondanks een aantal blijvende bezorgdheden van onder andere Polen, Finland en Luxemburg. Hiermee werd een akkoord gevonden over aangescherpte energiebesparingsverplichtingen voor lidstaten en voor een aantal specifieke sectoren. Ook voor de Richtlijn Hernieuwbare Energie werd de voorgestelde algemene benadering van het Frans Voorzitterschap ondersteund, waarmee een nieuwe 40% hernieuwbare energiedoelstelling voor 2030 is vastgelegd, net als een aantal sectorale doelstellingen. Op uitdrukkelijke vraag van Vlaanderen onthield België zich voor beide dossiers over de raadsoriëntatie. De Vlaamse Regering oordeelde dat de voorgestelde energiebesparingsvereisten niet behaald kunnen worden op een kosteneffectieve wijze en kante zich ook tegen een aantal bindende subdoelstellingen inzake hernieuwbare energie. In het najaar zal via de trilogie een akkoord worden gezocht met het Europees Parlement. Ook de door de Europese Commissie voorgestelde ambitieverhogingen in het kader van REPower EU zullen dan in rekening genomen worden. Naast de 'Fit for 55'-dossiers bespraken de ministers ook de huidige energiesituatie in het licht van de Oekraïne crisis. België wees daarbij op de rol van waterstof en offshore-wind in de energieonafhankelijkheid van de EU.

1.17. Ministers van leefmilieu bereiken een akkoord over de klimaatdossiers van het "Fit for 55" pakket

De Raad Leefmilieu bereikte op in de nacht van 28 op 29 juni een algemene benadering over de vijf klimaatdossiers van het "Fit for 55" pakket. Met de aanneming van deze algemene benaderingen zijn de raadsposities over de verschillende klimaatdossiers vastgesteld en kunnen de trilogie met het Europees Parlement onder Tsjechisch Voorzitterschap aanvatten.

In het dossier rond de CO₂-uitstoot van wagens en lichte bedrijfsvoertuigen behield de Raad de ambitie uit het oorspronkelijke Commissievoorstel om tegen 2035 geen voertuigen met verbrandingsmotor meer op de markt te brengen. Vlaanderen en België hadden gepleit voor een vroegere uitfasering tegen 2030, maar dat kreeg onvoldoende steun. Om België en andere lidstaten met ambitieuzer nationaal beleid tegemoet te

komen werd er een overwegend artikel toegevoegd dat aan de Commissie vraagt om de nood aan extra maatregelen te overwegen om de transitie te faciliteren bij die lidstaten die nationale doelstellingen hebben om sneller uit te faseren. De door de Commissie voorgestelde 2030-doelstelling voor de CO₂-reductie van -55% voor personenwagens en -50% voor bestelwagens werd door de Raad bevestigd.

Inzake het voorstel van herziening van het emissiehandelssysteem gaat de Raad akkoord met de door de Commissie voorgestelde doelstelling om tegen 2030 de emissies in de ETS-sectoren te verminderen met 61%. De uitfasering van gratis emissierechten tegen 2035 voor sectoren die onder het CBAM-mechanisme vallen wordt door de Raad geleidelijk ingevoerd. De Raad hervormde het artikel 29a zodat rechten uit de marktstabiliteitsreserve automatisch gelost worden om excessieve schommelingen van de ETS-prijs te vermijden.

In het voorstel van verordening inzake de broeikasgasemissies en -verwijderingen door (verandering in) landgebruik en bosbouw (LULUCF) behield de Raad de door de Commissie voorgestelde 310 miljoen ton CO₂ equivalente netto-verwijdering door de LULUCF-sectoren in 2030. Voor België betekent dit in de periode 2026-2030 een netto-verwijdering van 320 kiloton in 2030 in vergelijking met de periode 2016-2018. De Raad ging echter niet akkoord met het voorstel van de Commissie om de LULUCF-sector samen met niet-CO₂-emissies uit landbouw (die nu onder de nationale klimaatdoelstelling vallen) samen te voegen tot een nieuwe klimaatpijler.

Inzake de verordening over de verdeling van de inspanningen tussen de lidstaten behield de Raad de voorgestelde 40% emissiereductie tegen 2030 en ook aan de verdeling van de nationale doelstellingen werd niets veranderd, waardoor België een doelstelling krijgt opgelegd van -47% tegen 2030 ten opzichte van 2005. Op vraag van Vlaanderen en België werden de flexibiliteitsmechanismen versterkt, zoals de ex ante-limieten op de verkoop van emissieruimte (de rechten die een land al kan verkopen, vooraleer haar afrekening voor dat jaar reeds is voltrokken) die werden aangepast van 5 naar 10% voor de eerste periode en van 10 naar 20% voor de tweede periode. Evenwel heeft België zich bij gebrek aan intern-Belgische consensus in dit dossier onthouden. Vlaanderen had immers gepleit voor een meer evenwichtige spreiding van de doelstellingen tussen de lidstaten en voor bijkomende betaalbare flexibiliteit.

Ook in de met elkaar gelinkte dossiers over het voorstel inzake een apart emissiehandelssysteem voor gebouwen en wegtransport en de opzet van een sociaal klimaatfonds om de eraan verbonden sociale gevolgen mee op te vangen, heeft België zich omwille van gebrek aan intern-Belgische consensus onthouden. Vlaanderen is het niet eens met de opzet van een sociaal klimaatfonds dat gespijst wordt door opbrengsten uit het nieuwe emissiehandelssysteem en gelooft dat de lidstaten of regio's beter geplaatst zijn om sociaal klimaatbeleid te voeren in het kader van de nationale klimaatplannen. Het compromis dat in de Raad werd gevonden stelt de start van het aparte ETS-systeem voor gebouwen en wegtransport met een jaar uit (tot 2027) in vergelijking met het Commissievoorstel. Het bedrag dat in het Sociaal klimaatfonds zou gaan werd door de vertraagde invoering van het nieuwe ETS in het raadscompromis verlaagd van het door de Commissie voorgestelde bedrag van 72,2 miljard naar 59 miljard euro. Er is in het compromis ook geen vereiste voor cofinanciering door de lidstaten meer opgenomen.

2. Ontwikkelingen inzake EU-regelgeving

2.1. Voorstellen van richtlijn

Tussen 1 en 30 juni 2022 werd één voorstel van richtlijn gepubliceerd.

Deze behandelde volgend onderwerp:

- onderzoek van bepaalde rassen van landbouw- en groentegewassen

2.2. Aangenomen richtlijnen

Tussen 1 en 30 juni 2022 werden drie aangenomen richtlijn gepubliceerd.

Deze behandelden volgende onderwerpen:

- minimumopleidingsniveau van zeevarenden.
- onderzoek van bepaalde rassen van landbouw- en groentegewassen.
- fraudegevoelige goederen snellereactiemechanisme tegen btw-fraude

2.3. Omzetting EU-richtlijnen in de Vlaamse rechtsorde

In bijlage II staat een stand van zaken van de omzetting van EU-richtlijnen in de Vlaamse rechtsorde.

1. *Vlaams scorebord*

De Europese Commissie publiceert tweemaal per jaar een scorebord. Het scorebord van de Europese Commissie is een rapport van de omzettingsprestaties van de 27 lidstaten, met inbegrip van België. Op basis van deze gegevens wordt een "Vlaams scorebord" samengesteld.

A. Vlaams scorebord juni 2022

Het Vlaams scorebord van juni 2022 telt 15 richtlijnen die Vlaanderen moet omzetten. Hier zijn 8 richtlijnen van omgezet.

B. Vlaams scorebord december 2022

Het Vlaams scorebord van december 2022 telt 5 richtlijnen die Vlaanderen moet omzetten.

C. scorebord juni 2023

Het Vlaams scorebord van juni 2023 telt 6 richtlijnen die Vlaanderen moet omzetten.

2.4. Stand van zaken inbreukdossiers

De Vlaamse overheid moest in juni 2022 nog maatregelen nemen in 21 inbreukdossiers (= de *lopende* inbreukdossiers). Het gaat om:

8 inbreukdossiers wegens laattijdige omzetting van richtlijnen

13 inbreukdossiers wegens niet-correcte of onvolledige omzetting of toepassing van richtlijnen of andere bronnen van het Europees recht

De Vlaamse overheid was in juni 2022 betrokken in 20 inbreukdossiers waarin de nodige maatregelen reeds werden genomen (= de *afgeronde* inbreukdossiers). Het gaat om:

15 inbreukdossiers wegens laattijdige omzetting van richtlijnen

5 inbreukdossiers wegens niet-correcte of onvolledige omzetting of toepassing van richtlijnen en andere bronnen van het Europees recht

Overzichtstabel - stand van de procedure van de *lopende* inbreukdossiers:

Stand van de procedure	30 06 2021	30 08 2021	30 09 2021	31. 10. 2021	30. 11. 2021	31. 12. 2021	31. 01. 2022	28. 02. 2022	31. 03. 2022	30. 04. 2022	31. 05. 2022	30. 06. 2022
Ingebrekestellingen	8	11	9	9	10	9	11	11	13	13	14	12
Met redenen omklede adviezen	6	6	6	6	6	6	6	6	7	7	7	9
Dagvaardingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Eerste veroordeling door het Hof van Justitie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ingebrekestellingen na een eerste veroordeling	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dagvaardingen na een eerste veroordeling	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tweede veroordeling door het Hof van Justitie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal aantal inbreukdossiers	14	17	15	15	16	15	17	17	20	20	21	21

Bijlagen

Meer informatie vindt u als bijlage:

BIJLAGE I	Agenda binnen de (Europese) Raad
BIJLAGE II	Ontwikkelingen op het niveau van de omzettingen en inbreuken

Jan JAMBON

Minister-president van de Vlaamse Regering en
Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management